

ที่ พณ ๐๖๐๘/๕๗๖๖

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถนนนนทบุรี ต.บางกระสอ

อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๐ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความเห็นชอบร่างจรรยาบรรณสำหรับกระบวนการระงับข้อพิพาทตามบทที่ ๑๔ ของความตกลงการค้าเสรีระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐชิลีและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
  ๒. ร่างจรรยาบรรณสำหรับกระบวนการระงับข้อพิพาทตามบทที่ ๑๔ ของความตกลงการค้าเสรีระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐชิลีและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
  ๓. ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนเพื่อผนวกจรรยาบรรณฯ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฯ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
  ๔. สำเนาความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย)
  ๕. สำเนาความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่อง ขอบความเห็นชอบร่างจรรยาบรรณสำหรับกระบวนการระงับข้อพิพาทตามบทที่ ๑๔ ของความตกลงการค้าเสรีระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐชิลีและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความตกลงการค้าเสรีระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐชิลีและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย หรือความตกลง TCFTA^๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ โดยบทที่ ๑๔ ข้อที่ ๗ (๕) (ด) ได้กำหนดให้ “ผู้พิจารณาทั้งหมด (ในคณะอนุญาโตตุลาการที่ตั้งขึ้นเพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างคู่ภาคี ภายใต้ความตกลง TCFTA) จะต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณสำหรับกระบวนการระงับข้อพิพาท (Code of Conduct: CoC) ที่คู่ภาคีจะตกลงกัน หลังจากที่มีความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ”^๒

๑.๒ ชิลี และไทย โดยกระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) และกระทรวงพาณิชย์ ได้ร่วมกันพิจารณาจัดทำร่างจรรยาบรรณฯ และร่างหนังสือแลกเปลี่ยน (Exchange of Notes) เพื่อผนวกจรรยาบรรณฯ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของความตกลง TCFTA จนแล้วเสร็จ โดยที่ประชุมคณะกรรมการการค้าเสรีไทย-ชิลี ครั้งที่ ๓ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ ได้ให้ความเห็นชอบร่างจรรยาบรรณฯ ด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓ ทั้งนี้ กระทรวงพาณิชย์ได้ใช้เวลาในการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยและชิลี เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเตรียมการนำร่างจรรยาบรรณฯ และร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฯ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี จนกระทั่งแล้วเสร็จ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงพาณิชย์ได้สอบถามความเห็นจากกระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ และ ๕ เพื่อนำมา

^๑ Free Trade Agreement between the Government of the Republic of Chile and the Government of the Kingdom of Thailand

^๒ All panelists shall: ... (d) comply with a code of conduct to be agreed by the Parties after the entry into force of this Agreement.

ประกอบการพิจารณา โดยมีความเห็นว่า ร่างจรรยาบรรณฯ และร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์กระระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ ร่างจรรยาบรรณฯ และร่างหนังสือแลกเปลี่ยนฯ ไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา เนื่องจากสามารถดำเนินการได้ภายใต้กฎหมายภายในของไทย โดยไม่จำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญา อีกทั้งยังไม่เข้าลักษณะหนังสือสัญญาประเภทอื่นซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนอย่างกว้างขวาง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไทยและชิลีได้กำหนดเป้าหมายของการดำเนินการกระบวนการภายในเพื่อให้ร่างจรรยาบรรณฯ มีผลใช้บังคับภายในปี ๒๕๖๕

๔. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๔.๑ สาระสำคัญ ร่างจรรยาบรรณฯ เป็นการกำหนดมาตรฐานและกฎเกณฑ์ทางจริยธรรมที่ผู้พิจารณา (panelists) ในคณะอนุญาโตตุลาการ (arbitral panels) จะต้องประพฤติปฏิบัติในการทำหน้าที่ของตน โดยครอบคลุมหลักการสำคัญ ได้แก่ การวางตนเป็นอิสระและเป็นกลาง การหลีกเลี่ยงการขัดกันของผลประโยชน์ และการรักษาความลับของข้อมูลที่ได้มาในระหว่างกระบวนการระงับข้อพิพาท โดยผู้พิจารณามีหน้าที่ในการเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลประโยชน์ ความสัมพันธ์ หรือเรื่องอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระและเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ หรือก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่เหมาะสมในความบริสุทธิ์ยุติธรรมของกระบวนการระงับข้อพิพาท โดยร่างจรรยาบรรณดังกล่าวยังมีขอบเขตการใช้บังคับครอบคลุมไปถึงผู้ที่ได้รับทราบเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้พิจารณา (candidates) และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในกระบวนการระงับข้อพิพาท อาทิ ผู้ช่วยของผู้พิจารณา และ “เพื่อนของศาล” (“amicus curiae”)

๔.๒ การมีผลใช้บังคับ คู่ภาคีตกลงที่จะจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยน (Exchange of Notes) เพื่อผนวกจรรยาบรรณฯ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของความตกลง TCFTA ซึ่งจะประกอบเป็นความตกลงระหว่างรัฐบาลของทั้งสองประเทศ โดยจะมีผลใช้บังคับนับตั้งแต่วัน เดือน ปี ที่ปรากฏในหนังสือแลกเปลี่ยนที่ได้รับจากคู่ภาคี^๓

๕. ประโยชน์

การจัดทำจรรยาบรรณสำหรับกระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างคู่ภาคีภายใต้ความตกลง TCFTA เป็นการเฉพาะ จะเป็นการกำหนดหลักความประพฤติและหน้าที่ให้บุคคลใดก็ตามที่เข้ามารับตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ในกระบวนการระงับข้อพิพาทฯ ต้องเคารพและถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะช่วยเป็นหลักประกันความเป็นอิสระและเป็นกลาง ไม่ให้มีอิทธิพล หรืออำนาจใด ๆ มาแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอรรถคดีโดยเฉพาะของผู้พิจารณา เพื่อให้กระบวนการพิจารณาเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อกระบวนการระงับข้อพิพาทในการเป็นกลไกที่คุ้มครองสิทธิประโยชน์ของคู่ภาคีทั้งสองฝ่ายภายใต้ความตกลงฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. ความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ กระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) และกระทรวงพาณิชย์ ได้มีส่วนร่วมในการเจรจากับชิลีเพื่อจัดทำร่างจรรยาบรรณฯ และหนังสือแลกเปลี่ยนฯ ตั้งแต่การประชุมคณะกรรมการการค้าเสรีไทย-ชิลี ครั้งที่ ๑ เมื่อปี ๒๕๖๐ จนกระทั่งแล้วเสร็จในการประชุมฯ ครั้งที่ ๓ เมื่อปี ๒๕๖๒

๖.๒ กระทรวงพาณิชย์ได้สอบถามกระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นต่อร่างจรรยาบรรณฯ และหนังสือแลกเปลี่ยนฯ โดยทั้งสองหน่วยงานไม่มีข้อขัดข้องต่อเอกสารดังกล่าว ทั้งนี้ มีความเห็น ดังนี้

๖.๒.๑ กระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) การจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรีตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยหากไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้จรรยาบรรณฯ

^๓ This letter and your letter of confirmation in reply shall constitute an agreement between the Government of the Republic of Chile and the Government of the Kingdom of Thailand, which shall enter into force on the date of your letter of confirmation in reply.

ได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญา การจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนก็ไม่ใช่หนังสือสัญญา ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ทั้งนี้ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องยังต้องพิจารณาว่า ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนเป็นหนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนอย่างกว้างขวางที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง หรือไม่ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๖.๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ร่างจรรยาบรรณฯ จัดทำขึ้นตามข้อ ๑๔.๗ (๕) (ดี) ของความตกลง TCFTA โดยในการพิจารณาจัดทำร่างจรรยาบรรณฯ ร่วมกันนั้น คู่ภาคีทั้งสองฝ่ายตกลง ที่จะจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนเพื่อผนวกจรรยาบรรณฯ ให้เป็นส่วนหนึ่งของความตกลง TCFTA หนังสือแลกเปลี่ยน ดังกล่าวจึงประกอบกันเป็นความตกลงระหว่างไทยและซีลี และก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกัน ตามกฎหมายระหว่างประเทศ เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และโดยที่กรณีเป็นการกำหนดจรรยาบรรณฯ เพื่อให้ผู้พิจารณาในคณะอนุญาโตตุลาการที่ตั้งขึ้นเพื่อระงับข้อพิพาท ระหว่างคู่กรณีจะต้องปฏิบัติตามเท่านั้น ซึ่งสามารถดำเนินการได้ภายใต้กฎหมายภายในของไทย โดยไม่จำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญา อีกทั้งไม่เข้าลักษณะหนังสือสัญญาประเภทอื่น ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบต่อ (๑) ร่างจรรยาบรรณสำหรับกระบวนการระงับข้อพิพาทตามบทที่ ๑๔ ของความตกลงการค้าเสรีระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐซีลีและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และ (๒) ร่างหนังสือ แลกเปลี่ยนเพื่อผนวกจรรยาบรรณฯ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของความตกลง TCFTA ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทยขอให้กระทรวง พาณิชย์ดำเนินการได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีก

๘.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ลงนามในหนังสือแลกเปลี่ยนเพื่อผนวกจรรยาบรรณฯ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของ ความตกลง TCFTA

๘.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ลงนาม ในหนังสือแลกเปลี่ยนเพื่อผนวกจรรยาบรรณฯ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของความตกลง TCFTA

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักอเมริกา แปะซิฟิก และองค์การระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๔๓๐

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๖